

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI CARINSKOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Reforma carinskog zakonodavstva Republike Hrvatske, kao i proces usklađivanja sadašnjeg Carinskog zakona i provedbenih propisa sa carinskim zakonodavstvom Europske unije - Carinskim kodeksom (Uredba EEZ 2913/92) i Uredbom za provedbu Carinskog kodeksa (Uredba EEZ 2454/93) započeli su 1999. godine donošenjem i početkom primjene odnosnih propisa.

Kontinuirano prateći izmjene europskih propisa, s ciljem postupnog osposobljavanja mjerodavnih hrvatskih zakonodavnih i upravnih struktura u procesu izgradnje novoga carinskog sustava, propisi hrvatskog carinskog sustava višekratno su usklađivani s propisima carinskog sustava Europske unije, i to izmjenama Carinskog zakona („Narodne novine“, br. 78/99, 94/99, 117/99, 73/00, 92/01, 47/03, 140/05, 138/06 i 60/08) i Uredbe za provedbu Carinskog zakona („Narodne novine“, br. 144/99, 48/00, 49/00, 77/00, 12/01 i 110/01), koja je u cijelosti novelirana donošenjem istoimene nove Uredbe („Narodne novine“, br. 161/03, 69/06, 5/07 i 70/08).

Carinski je zakon, kao temeljni propis hrvatskog carinsko-pravnog sustava, u proteklom razdoblju usklađivanja u najvećoj mogućoj mjeri pratio izmjene izvršene u Carinskom kodeksu Europske unije te su tom smislu posljednjim izmjenama Carinskog zakona iz 2008. godine u cijelosti izvršene obveze preuzete iz Pregovaračkog stajališta za Poglavlje 29 - Carinska unija u odnosu na usklađivanje odredaba Carinskog zakona.

S obzirom da se tijekom pregovora u Poglavlju 33 – Financijske i proračunske odredbe ukazala potreba dodatnog usklađivanja odredaba Carinskog zakona o naknadnom knjiženju carinskog duga sukladno izričitom traženju Europske komisije, valjalo je pristupiti izmjeni relevantnih odredaba Carinskog zakona.

U tom smislu, predloženim izmjenama Carinskog zakona, te s time u vezi ispunjavanjem obveza preuzetih tijekom pregovaračkog procesa u Poglavlju 33 – Financijske i proračunske odredbe, ujedno se vrši i daljnje usklađivanje hrvatskog carinsko-pravnog sustava s važećim odredbama europskih carinskih propisa odnosno s pravnom stečevinom Europske unije u Poglavlju 29 – Carinska unija.

Sukladno obvezama usklađivanja preuzetim u okviru pregovora u Poglavlju 33 – Financijske i proračunske odredbe, u potpunosti se usklađuju odredbe Carinskog zakona što uređuju naknadno knjiženje carinskog duga, čime se ujedno vrši i daljnje usklađivanje hrvatskog carinsko-pravnog sustava s pravnom stečevinom Europske unije u Poglavlju 29 – Carinska unija.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati posebna sredstava u državnom proračunu.

Predložena izmjena neće imati utjecaja na povećanje rashoda carinske službe.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temeljem članka 161. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine, br. 71/00...86/08) po hitnome postupku donose se zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije ako to zatraži predlagatelj.

Predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku budući se istim ispunjavanju obveze preuzete u okviru pregovora u Poglavlju 33 – Financijske i proračunske odredbe te se nastavlja daljnje usklađivanje hrvatskog carinskog sustava sa carinskim sustavom Europske unije u Poglavlju 29 – Carinska unija.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI CARINSKOG ZAKONA

Članak 1.

U Carinskom zakonu (Narodne novine, br. 78/99, 117/99, 73/2000, 92/2001, 47/2003, 140/2005 138/2006 i 60/2008) članak 224. mijenja se i glasi:

„Kad svota davanja proizišla iz carinskoga duga nije proknjižena u skladu sa člankom 222. i 223. ovoga Zakona ili je proknjižena u nižemu iznosu od zakonski dugovanog, svota davanja ili njezin preostali dio proknjižit će se u roku od dva dana od dana kada carinarnica to utvrdi i bude u mogućnosti izračunati zakonski dugovani iznos i utvrditi dužnika (naknadno knjiženje). Ti rokovi mogu se produljiti u skladu s člankom 223. ovoga Zakona.

Osim slučajeva iz stavka 2., 3. i 5. članka 221. ovoga Zakona, naknadno knjiženje neće se provesti:

a) ako je odluka o tome, da se davanja ne proknjiže ili da se proknjiže u iznosu manjem od zakonski dugovanih, donesena na temelju naknadno poništenih akata,

b) ako iznos zakonski dugovanih davanja nije proknjižen uslijed pogreške carinskih tijela koju osoba odgovorna za plaćanje, postupajući u dobroj vjeri i u skladu s važećim odredbama o carinskim deklaracijama, nije mogla otkriti;

Kada je povlašteno podrijetlo robe ustanovljeno na temelju sustava administrativne suradnje koji uključuje tijela treće zemlje, izdavanje potvrde od strane tih tijela koja se pokaže nepravilnom, predstavlja pogrešku koja se nije mogla otkriti u smislu odredaba ove točke;

Izdavanje nepravilne potvrde, međutim, ne predstavlja pogrešku ako se potvrda temelji na netočnom prikazu činjenica koje je dao izvoznik, osim ako je nedvojbeno da su tijela koja su izdala potvrdu znala ili trebala znati da roba ne zadovoljava propisane uvjete za povlašteno postupanje;

Odgovorna osoba može se pozvati na dobru vjeru ukoliko može dokazati da je u obavljanju odnosnog trgovinskog posla s dužnom pažnjom poduzela potrebne mjere kako bi osigurala ispunjavanje svih uvjeta za povlašteno postupanje;

Odgovorna osoba se, međutim, ne može pozivati na dobru vjeru, ako je u službenom listu Republike Hrvatske objavljena obavijest o postojanju osnove za sumnju u pravilnu primjenu mjera povlaštenog postupanja u zemlji korisnici.

c) ako je iznos davanja manji od iznosa za koji je Vlada Republike Hrvatske propisala da se neće naknadno knjižiti.“.

Članak 2.

Propisi za provedbu ovoga Zakona uskladit će se s odredbama ovog Zakona u roku tri mjeseca od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Sukladno obvezi usklađivanja odredaba o naknadnom knjiženju carinskog duga preuzetog u okviru pregovora u Poglavlju 33 – Financijske i proračunske odredbe te u okviru daljnjeg usklađivanja odredaba hrvatskog carinskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije u Poglavlju 29 - Carinska unija, cjelovitim noveliranjem odredbe članka 224. Carinskog zakona u potpunosti se usklađuju odredbe što uređuju naknadno knjiženje svote carinskog duga.

Novom odredbom članka 224. cjelovito se uređuju pravni odnosi u vezi s obvezom naknadnog knjiženja kada svota davanja proizišla iz carinskoga duga nije proknjižena na propisani način ili je proknjižena u nižemu iznosu od zakonski dugovanog.

U odnosu na izmijenjenu odredbu članka 224., nova odredba navedenog članka sadrži sljedeće izmjene i dopune:

- odredba stavka 1. sadržajno je ostala nepromijenjena, s time da je u svrhu nomotehničke i sadržajne preciznosti, riječi: „onog koji se potražuje“ zamijenjene riječima: „zakonski dugovanog“, a riječ: “otkad” zamijenjena riječima: “od dana kada”,
- odredba stavka 2. je u točki a) sadržajno ostala nepromijenjena, s time da su u svrhu nomotehničke i sadržajne preciznosti riječi: „dug ne proknjiži ili da se proknjiži u svoti manjoj od one koja se stvarno potražuje“, zamijenjene riječima: „davanja ne proknjiže ili da se proknjiže u iznosu manjem od zakonski dugovanih“, dok je točkama b) i c) dopunjena propisivanjem drugih slučajeva u kojima se ne provodi naknadno knjiženje.
 - točkom b) uređuju se slučajevi kada svota duga nije proknjižena uslijed pogreške carinskih tijela koju osoba odgovorna za plaćanje, postupajući u dobroj vjeri i u skladu s važećim odredbama o carinskim deklaracijama, nije mogla otkriti, uz detalju razradu okolnosti kada svota duga nije proknjižena u vezi s ispunjavanjem uvjeta za povlašteno postupanje.
 - točkom c) uređuje se mogućnost da se naknadno knjiženje neće provesti ako je iznos davanja manji od iznosa za koji Vlada Republike Hrvatske propiše da se neće naknadno knjižiti.

Uz članak 2.

U članku 2. utvrđuje se tromjesečni rok za usklađenje važećih provedbenih propisa s izmjenama Carinskog zakona.

Uz članak 3.

Člankom 3. uređuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

TEKST ODREDBE CARINSKOG ZAKONA KOJI SE MIJENJA

Članak 224.

Kad svota davanja proizišla iz carinskoga duga nije proknjižena u skladu s člankom 222. i 223. ovoga Zakona ili je proknjižena u nižemu iznosu od onog koji se potražuje, svota davanja ili njezin preostali dio proknjižit će se u roku od dva dana otkad carinarnica to utvrdi i bude u mogućnosti izračunati stvarni dug i utvrditi dužnika (naknadno knjiženje). Ti rokovi mogu se produljiti u skladu s člankom 223. ovoga Zakona.

Osim slučajeva iz stavka 2., 3. i 5. članka 221. ovoga Zakona, naknadno knjiženje neće se provesti ako je odluka o tome da se dug ne proknjiži ili da se proknjiži u svoti manjoj od one koja se stvarno potražuje donesena na temelju naknadno poništenih akata.